

Denis Michelis

Endnu en vidunderlig dag

Roman

Oversat af
Sofie Vestergaard Jørgensen

Oversat efter: Denis Michelis, Encore une journée divine
© NOTABILIA, 2021

texte | tekst

men for at svare på Deres spørgsmål, doktor, så skal De vide, at jeg har det aldeles fremragende. Alt andet ville da også have været mærkværdigt, sådan som vejret er; der findes næppe sorg og nedtrykthed, når solen stråler, fuglene synger og luften dirrer af varme.

Under Deres lange og kedsommelige uddannelse, er der så ingen, der har lært Dem, at luften udenfor er levende? Se blot alle de farver, der næsten eksploderer imod én, alt dette lys, der udvider himmelbuen.

De nikker let, og det glæder mig, selv fru Sygeplejersken sender mig et lille venligt smil – hun plejer ellers ikke så meget som at hilse på mig – hvilket minder mig om, at jeg ville forhøre mig om, hvorvidt fru sygeplejersken påtænker *systematisk* at berige os med sit selskab.

Sådan er Reglementet, siger De.

I så fald vil De formentlig i selvsamme Reglement kunne finde op til flere afsnit, der fastslår, at vi to skal blive enige om nogle faste tidspunkter at træffes, så vi undgår denne pludselige opdukken på min stue.

Privatliv, er det noget, de har hørt om?

Hvis ikke det er tilfældet, kunne jeg måske lære dem en ting eller to.

Først banker De på patientens dør.

Dernæst venter De, til patienten har givet sit utvetydige samtykke til, at De kan komme ind.

Først derefter drejer De forsigtigt håndtaget om og træder ind på stuen.

Tænk engang, hvis De fandt mig i nattøj, eller endnu værre, *uden* nattøj – med røven bar! – forestil Dem, at De stod ansigt til ansigt med mine store baller, der begynder at hænge ganske alvorligt. Nu hvor jeg ikke længere motionerer så meget, bliver de mere og mere slappe for hver dag, snart er det ikke længere en bagdel, men budding, ligesom den vi får serveret næsten hver dag i jeres rædselsfulde kantine. Hvis De kunne bruge Deres indflydelse til at få mere variation i desserterne, ville det være højt påskønnet... Med al den budding og yoghurt ender vi jo alle sammen med at tro, at vi ikke har nogen tænder, og mit tandsæt er der ellers ikke en finger at sætte på.

Se selv.

Undskyld, det var ikke for at gøre dem forlegen, og da slet ikke fru Sygeplejersken.

Bank på, før De kommer ind, det er alt, jeg beder om. Af respekt for mit privatliv.

Eller – lad helt være med at komme.

Der er andre stuer, De kan banke på, andre patienter, der lider meget mere end jeg.

Godt, godt...

De kan gå nu, og tak, fordi De havde så indtagende en ledsager med.

Tillad mig at tilføje en sidste ting, inden De går: Jeg er bæret, særdeles bæret endda, over den interesse, min person har vakt hos Dem. Særligt når man ved, hvor travlt De i forvejen har – for slet ikke at tale om alle de økonomiske

nedskæringer, der giver anledning til fyringer, i blinde endda, og helt og aldeles *uretfærdigt*, det siger sig selv. Det er takket være mænd som DEM, at videnskaben og forskningen bevæger sig fremad. Ikke de tal og kurver, som robotterne genererer.

Kvinderne spiller også en rolle, naturligvis. Tak, fordi De minder mig om det.

Men så vil jeg ønske Dem en god dag. Måske mødes vi igen en anden dag, men for at være ærlig, er det ikke noget, jeg som sådan ønsker.

Farvel.

*

Du godeste, hvor gjorde I mig forskrækket!

Det var lige ved, jeg fik spildt café au lait på det pragtfulde sengetæppe. Hvis jeg havde haft problemer med hjertet, ville jeg være i færd med at krepere nu, for øjnene af jer begge...

Forestil jer det engang: den brunlige kaffeplet, der breder sig på tæppet, en hånd, der griber krampagtigt fat i sengebordet, den anden hånd på brystet, et forkrampet ansigt, måske et forsøg på at udtrykke den sidste vilje.

Har De nogensinde tænkt over, hvad De ville sige i sådan et øjeblik?

Det er vigtigt at være mentalt forberedt.

Om jeg er besat af døden?

Ikke mere end så mange andre, doktor.

Ikke mere end *Dem*, men det skal vi ikke tale om nu.

Det, vi skal tale om, er, at man ikke kommer ind uden at melde sin ankomst. Det havde vi ellers talt om forrige gang.

Retten til et privatliv, til ikke at blive behandlet som et usselt husdyr!

I øvrigt kunne jeg godt tænke mig, at De forklarede, hvordan det lykkes Dem at dukke så pludseligt op, uden en mindste forudgående lyd ude fra gangen.

Hvis det da ikke er, fordi De svæver over det slidte linoleum, fordi De bevæger Dem omkring i let levitation ligesom visse væsener...

Eftersom De ikke spørger hvilke væsener, kunne jeg for eksempel nævne vampyrerne; dog er der det ved vampyrer, at de kun kommer indenfor, hvis de får lov til det, og med fare for at gentage mig selv, så har jeg ikke givet Dem lov til noget som helst.

Hvabehar?

Undskyld mig, jeg var faret vild i tankernes labyrint.

Om jeg ganske enkelt *ikke hørte jer komme?*

Sådan kan man godt anskue tingene. Hvorfor kværulere i én uendelighed, når man kan nøjes med et klart og enkelt syn på tingene.

Lad os ikke finde på flere historier, lad os gå lige til sagen.

Det er for resten præcis, hvad jeg gør i min seneste bog, *Ændring af verden*.

Tag da et eksemplar med næste gang, så signerer jeg den for Dem.

Sikke dog en energi, De spilder på at komme ind til en mand som mig uden problemer.

Hvad vil De have, at jeg skal sige?

At mine tanker i disse dage optager så meget af min hjernekapacitet, at jeg har svært ved at koncentrere mig om Deres spørgsmål?

Det er formentlig den nye medicin, jeg får; den kunne slå et næsehorn omkuld.

Hvilken art?

Jeg kan ikke følge Dem, doktor, ja, *følge* i overført betydning, naturligvis.

Åh: *hvilken art tanker der er tale om?*

Jo, altså, jeg drømmer om undergang, om landskaber i flammer, om byer reduceret til ruiner og knogler i fint stablede bunker, ikke noget videre farligt.

Og De, doktor, hvad er Deres tankers sande natur, som man gerne siger, når De kommer hjem til Deres lille rare hus om aftenen efter at have hørt time efter time på det værste af det værste?

Jeg ved, at De ikke er typen, der går til bekendelse. Jeg har forhørt mig om Dem. Folk taler, her på stedet, at De ved det, på trods af alle Deres babilurater, anxiolytika, hypnotika, neuroleptika og andre *-tika*. Og hvis ikke det er medicineringen, der fratager os enhver form for vilje, så sætter De det endelige stød ind med demoraliserende aktiviteter såsom silkemaling, knyttarbejde eller de dér rædsomme skrivekurser med selvbestaltede blæksmørere, der ikke forstår at udtrykke anerkendelse.

Nej, det har jeg aldrig deltaget i.

Så hellere dø!

Det er Jean-Pierre, min nye værelseskammerat, der har ladet et par ord falde. Han hengiver sig selv til det uden at holde sig tilbage. Blot for at sige, at JA, doktor: folk snakker. Også selvom de er spærret inde, også selvom de har mundkurv på, også inde fra dybet af deres gummicelle.

Hvad mener De med, at der ikke er nogen gummiceller her?

Hvis jeg var Dem, ville jeg passe på med at have sådanne overbevisninger.

Jeg springer fra det ene emne til det andet, men her til formiddag fik jeg en sms fra min forlagsredaktør. De seneste tal viser, at *Ændring af verden* ligger i toppen af hitlisterne. Jeg forestiller mig, at det vælter ind med interviewfore-spørgsler hos min presseansvarlige.

Der er formentlig journalister og litteraturanmeldere fra hele landet, der ønsker at tale med mig, så måske skulle De forberede en lille udgangstilladelse til mig, om ikke andet til fotograferingen. Rammerne vil være meget smukkere nede i parken, foran et blomsterbed.

*

Det er udmattende at tænke så meget, aldrig at kunne lade hjernen få ro, heller ikke om natten... Alle disse tanker, doktor, der flyver rundt i hovedet på mig som store sorte sommerfugle; jeg er nødt til at gøre noget ved det.

*

Som De ser, er min påklædning korrekt denne gang. Jeg er hverken i nattøj eller joggingbukser, jeg ønsker at bevare værdigheden.

Jeg er lidt af en undtagelse på Sainthe Marthe.

Så sent som i morges stødte jeg på en ung pige, skeletagtigt tynd og med store lilla rande under øjnene, hun så ud til at lide af en spiseforstyrrelse. Det ville i øvrigt ikke være overraskende med den mad, man får i kantinen, desserterne for eksempel.

Hvad mener De med, at vi allerede har været inde på mit problematiske forhold til budding?

De forstår ikke, hvad sagen drejer sig om, det er på ingen måde et personligt anliggende. Tværtimod, buddingen er vores alle sammens anliggende.

Godt.

Men for at vende tilbage til den unge kvinde, De ved, hende med det flade hår, der har samme farve som smøreolie, jo, hun slaskede rundt i fællesrummet på anden sal i de mest rædsomme leggings, helt slidte var de, og en top med gule pletter sine steder; kort sagt, det perfekte billede på mangel på førnævnte værdighed, som jeg PÅ INGEN MÅDE ønsker at slække på.

Taler jeg for højt?

Det var ikke min mening, og lad i øvrigt være med at afbryde mig.

Hvis jeg var Dem, ville jeg føje endnu et punkt til Reglementet, der gjorde det obligatorisk for patienterne at klæde sig anstændigt på. Eller endnu bedre: Jeg ville påtvinge patienterne en uniform, det er mere praktisk, og ikke mindst

mere demokratisk for en venstreorienteret som Dem. Vent og se, på få dage ville problemet være løst. Jeg forestiller mig, at De er venstreorienteret, sådan som De elsker at lytte, og med den naive – eller skulle vi bare sige lettere tåbelige – tro, De har på, at alle skal have en chance for at klare sig.

*

Hvis De påtænker at komme regelmæssigt på besøg, ville det i virkeligheden være at foretrække, at De fangede mig tidligt om morgenen, når min værelseskammerat Jean-Pierre er optaget af sine *kunstneriske gøremål*, som han siger.

Er De hans læge, eller er det en af Deres mange langskægede kolleger?

Ja, det er ikke for noget, men *alle* har skæg på den her institution... ualmindeligt tætte og kraftige skæg, for slet ikke at tale om brillerne. Skæg og briller lig med læge; intet skæg, ingen briller, lukket ansigt lig med sygeplejerske. Hvor er det dog en velordnet verden, vi lever i.

Jean-Pierre blev indlagt på Sainte-Marthe efter at han var gået ned med stress og havde forsøgt at tage livet af sig selv. Den stakkels fyr har i høj grad betroet sig til mig, formentlig mere end til nogen anden her. Et spørgsmål om metier.

Hvor gammel er De?

Slutningen af tyverne?

De fortrækker ikke en mine, hvilket fortæller mig, at mig gæt var korrekt.

Og jeg, doktor, hvor gammel tror De så, jeg er? De skal ikke være bange for at fornærme mig, jeg har for længst lagt trediverne bag mig.

Jeg mindes mig selv som ung mand, med silkeblød hud og et ego der var oppustet af drømme og idéer.

Min legendariske optimisme er der ikke gået skår af endnu, men når jeg tænder neonlyset på badeværelset, er det et ængsteligt blik i et svækket ansigt, der stirrer på mig.

Det kedelige ved sådanne minder er, at selvom de synes fjerne, så fremstår de ofte lysende klare, næsten som hallucinationer. Så levende, at det føles, som om man kunne røre dem. Hvor ville det dog være tilfredsstillende at kunne se fortiden i sort-hvid, eller som en film i super-8-format. Det, der sønderriver os, det er at se os selv, *som var det i går*.

Parentes slut.

Ville De have noget imod, at jeg gik ud på badeværelset og hentede et lommetørklæde? Det må være trættende at sidde over for en, der snøfter uafbrudt.

Hvor var vi?

Jean-Pierre.

I virkeligheden er det relativt enkelt, hvad angår udbrændthed. Enten ændrer man radikalt livsstil, eller også vælger man at dø.

Alt det, man siger om, at *man må have tingene på afstand, tænke på sig selv, lære at acceptere nederlag*, det er noget værre vås.

Eller en nuancering, som De siger, men nuancering har aldrig reddet nogen. Det er ikke al den pokkers keramik, knyttarbejdet og akvarelmalingen, der får ham videre.

Ifølge mine kilder var han forsikringsmand. Lad os være alvorlige et øjeblik: Hvordan kan man lave sit liv om, når man i årevis har *forpestet*, undskyld min sprogbrug, alle andres liv? Hvis jeg var ham, ville jeg sætte alt ind på at tage livet af mig selv, så snart jeg kom ud herfra, med mere held denne gang.

Faktisk er det det, jeg har anbefalet ham.

Erfaringen, doktor! Vent og se, efterhånden som De bliver ældre, vil De også lære at være mere effektiv.

*

Endnu en vidunderlig dag*.

Ikke desto mindre lader De til at foretrække den inficerede luft herinde på stuen frem for køligheden i skyggen af de store træer, der står så stolt på række i den smukke park; jeg kan skimte gennem mit vindue.

Jeg noterer mig for øvrigt, at selvsamme vindue er forseglet, ligesom alle de andre. Af frygt for, at nogen skal springe ud, så meget har jeg forstået, men hvorfor har man ikke opfundet et system, så de kan *åbnes på klem*?

Alt er ikke sort eller hvidt.

Lukket eller åbent.

Lidt nuancering har aldrig gjort nogen skade.

Hvilken modsætning taler De om?

Prøv ikke at forvanske mine ord, jeg kan udmærket godt se, hvor De vil hen, både De og fru sygeplejersken.

Jo, doktor, De river ordene ud af deres sammenhæng, De griber fat i brudstykker af sætningerne, som det behager Dem.

*

Det er virkelig elskværdigt af Dem at komme hele vejen herind til mig. Som regel er det snarere omvendt, har jeg kunnet forstå efter en både minutiøs og yderst interessant rundspørge.

Har man nogensinde set en patient tage imod den høje Doktor i sin hule...

Er det ikke imod Reglementet?

Hvilket viser, at regler er til for at blive fordrejet, det er i korte træk det, jeg forklarer i min nye bog. Måske har vi alligevel mere til fælles, end jeg troede...

*

Hvad ønsker De, at vi taler om, doktor?

Nuvel.

Det er ellers ikke noget, der er så meget at sige om. Når døden rammer, sker det af og til, vrøvl, sker det *ofte* i blinde, på absurd vis.

Om jeg opfatter min brors død som absurd?

Man skulle tro, det var en afhøring.

Hvilket forklarer kitlerne og de latterlige parykker.

Det var ment i spøg. Lad os nu ikke gøre tingene mere indviklede, end de er. Jeg ved godt, at I ikke er politibetjente, der er klædt ud som læger. Der er blot det ved det, at det gør mig bekymret, sådan som alle ser højst mistænksomt på mig.

Ja, alle.

Så sent som i går, i spisesalen. Jeg kom gående stille og roligt ned gennem midtergangen med min bakke, og med ét

blev der så mærkeligt stille, og en horde af bebrejdende blikke betragtede mig oppefra og ned, og derefter nedefra og op. Parate til at henrette mig på stedet, som om de havde med en morder at gøre.

Jeg har ikke gjort noget, doktor.

De har ikke spurgt mig om det, men jeg foretrækker at komme tingene i forkøbet. For at undgå enhver form for overfortolkning, der ville bringe os begge i forlegenhed, skal De vide, at jeg naturligvis er ulykkelig over min højtelskede bror Honorés død. Nej, det er ikke det rigtige ord.

Knust.

Ja, knust som en valmuemark efter en haglbyge.

Man kunne have valgt en mere subtil metafor, det indrømmer jeg gerne.

Uanset hvad kan jeg ikke fordrage metaforer.

Jamen fordi de ikke er til nogen nytte. Det forklarer jeg udførligt i *Ændring af verden*.

Knust er så alt rigeligt.

Sig det til mine kantinekammerater – at de skal pakke deres mistro væk

[...]